

На думку Е. Уздинської, сленг становить собою особливу підмову в складі загальнонаціональної мови. Молодь у віці від 14 до 25 років застосовує сленг для спілкування, вважаючи, що вносячи у своє мовлення сленгові слова, вони наближаються до співбесідників, створюють атмосферу невимушеності та відкритості [2]. Таким чином, сленг розглядається як свідоме, навмисне вживання лексичних елементів у розмовній мові в стилістичних цілях: для створення ефекту новизни, незвичайності, для відображення певного настрою мовця, для додання висловленню конкретності, жвавості, виразності, стислості, образності.

Можна виділити такі підгрупи молодіжного сленгу.

– Загальномолодіжний: «бро» – брат (від англ. brother), «гоу» – йдемо (від англ. go), «лол» – голосно сміятися (від англ. laughing out loud);

– Інтернет – сленг: «лайк» – подобається (від англ. like button, like option), «фолловер» – читач (від англ. follower), «фейк» – підробка (від англ. fake), «лайфхак» – корисна порада (від англ. life hacking);

– Університетський та шкільний сленгізми, запозичені з кримінальної лексики: «тусовка» – збіговисько людей, «шухер» – небезпека; «шмон» – перевірка щоденників);

– Сленгізми, запозичені з жаргону наркоманів: «колеса» – наркотичні пігулки, «сісти на голку» – почати приймати наркотики, «наркота» – наркотики та інші [3].

В умовах міжнародної комунікації, сленгу щоразу набуває більшої актуальності. Він дає можливість пізнати особливості та своєрідність різних культур та прошарків населення, зрозуміти відмінності менталітетів. А розуміння й вивчення сленгу сприяє кращій інтеграції з іншомовним середовищем, впливає на розвиток міжкультурної комунікації, дає можливість бути залученим у діалозі культур.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахманова О. С. Словник лінгвістичних термінів / О. С. Ахманова. – М.: Радянська енциклопедія, 1966.– 608 с.
2. Уздинская Е. В. Семантическое своеобразие современного жаргона. Активные процессы в языке и речи. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та. 1991. 210 с.
3. Шкільний сленг. URL: [https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24609/1/шкільний сленг як складова питання культури мовлення учнівської молоді/pdf](https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24609/1/шкільний_сленг_як_складова_питання_культури_мовлення_учнівської_молоді/pdf) (дата звернення: 06.04.2021)
4. Flexner S. B. Preface to the Dictionary of American Slang. New Dictionary of American Slang. New York: Harper and Row, 1986. P. XVII– XXVIII.

Линник К. О.

група СОУФ–20 (Маріупольський державний університет)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Нікольченко М. В.

НАРАТИВНІ ПАТЕРНИ В ПОЕТИЦІ ЖІНОЧОЇ ПРОЗИ

Тенденція до посилення гендерних аспектів у літературній творчості дає підстави досліджувати спосіб репрезентації жіночості з огляду на глибинний психологічний процес самосприйняття особистості та вимагає прочитання художньої структури творів на імпліцитному рівні поетики. Поняття «жіноча проза» в цьому контексті постає не тільки соціокультурним феноменом – обґрунтовується спосіб переживання оповідачем досвіду несвідомого, формується система художнього мислення, породжена складними когнітивними механізмами і проблемами відповідного дискурсу. Феміністичний наратив здобув визнання як у світовій, так і у вітчизняній прозі, однак для виявлення специфіки жіночої свідомості в цьому дослідженні обрано твір, в якому приділено значну увагу такому аспекту як психічні девіації, відображені у внутрішньому мовленні жінки-оповідача. Метою роботи є виокремлення психологічних патернів у потоці внутрішнього мовлення героїні новели Шарлоти Перкінс Гілман «Жовті шпалери» й розкриття їхньої функції у творенні імпліцитного рівня художнього

простору твору. Відповідно об'єктом дослідження є художній нарратив в аспекті гендерної проблематики. Предметом дослідження є засоби репрезентації психологічних структур у поезії жіночої оповіді зазначеного твору. Залучення підходу із застосуванням психоаналітичної методології щодо аналізу літературного тексту повинно значно розширити можливості тлумачення елементів несвідомого, що вказують на психічну нестабільність оповідача (роздробленість внутрішнього я, страхи, дискретність мислення) і визначаються відповідними патернами – моделлю поведінки і психологічної реакції особистості. Теорію патернів у сфері психології і мистецтва розробляли Е. де Боно, А. Крьобер, К. Клаккон, Т. Бовсунівська, наголошуючи на провідній властивості цього утворення: здатності актуалізуватися в цілому тоді, коли виявляється в житті лише якась його частина (Бовсунівська, с. 499). Зазначена особливість дозволяє розглядати патерн як метафоричну і концептуальну складову поезики художнього простору, водночас розпізнання патерну здійснюється шляхом його детального аналізу.

У новелі американської письменниці Шарлоти Перкінс Гілман представлено спробу вирішити ключові аспекти «жіночого питання»: проблему творчої самореалізації, визволення від стереотипних обмежень, внутрішнього бунту проти пригнічення індивідуальності. У цьому сенсі акцентуація рис цілеспрямованості, незалежності героїні має бути доцільною стратегією і сприяти формуванню нового типу жінки-творця, проте героїня новели «Жовті шпалери» навіть не має імені і зовні не демонструє ніякої здатності до власних рішень. Патерн психологічної інтроєкції спрацьовує як захисний механізм в ситуації примусового «лікування за допомогою відпочинку»: за словами оповідачки, її чоловік, успішний лікар, ігнорує тривожні почуття, контролює побут, не дозволяє вести щоденник і обрати місце в домі за бажанням, обираючи кімнату із жовтими шпалерами. Доведено, що процес інтроєкції найчастіше виявляє себе інфантилізацією, поверненням до свідомості маленької дитини, яка «привласнює» собі думки і якості дорослих, тому ми помічаємо в оповіді героїні поступові прояви пресупозиції майбутнього божевілля: суцільна безвладність над власним життям обґрунтовується розумом як дар та турбота («John took care of me» (Gilman Ch., p. 647)), не випадково є сама форма девіації – жінка намагається повзати, що притаманне первісному стану дитинства. Образ чоловіка пов'язується у свідомості жінки із формою батьківського контролю Супер-его над уявою, натхненням, ірраціональними імпульсами, без яких героїня не спроможна відчувати плин життя. Самоконтроль тут є своєрідним інструментом, що повертає вектор агресії від неможливого для героїні відвертого опору чоловікові вбік самодеструкції через інтроєктивне світосприйняття. Так формується метафоричний простір кімнати – місця ізоляції і дисциплінарного пригнічення. Специфічні деталі (грати на вікнах, прикручене до підлоги ліжко, металеві кільця, візерунок шпалер у вигляді клітки і безлічі очей, що стежать, наглядають) сприймаються підсвідомо як атрибути покарання за порушення меж зовнішніх, соціально нав'язаних, а також внутрішніх, зумовлених почуттям відповідальності і подружньої провини. Парадоксально, але інша кімната із трояндами залишається для героїні недосяжною не тільки через владне рішення чоловіка: світ, який героїня прагне створити (із жіночою ніжністю червоної квітки, беззахисністю прекрасного і водночас можливістю вколоти) не викликає бажання боротися, бо це світ самодостатності і дорослого прийняття невідконтрольного майбутнього, проте неестетичний простір кімнати із жовтими шпалерами, що генерують страх, магічно вабить надійністю звичного страждання. Тому, замість власного вибору, внутрішнє «я» героїні отримує лише співіснування – світ із великою кількістю вікон – непотрібних для жіночого щастя пейзажів одного й того ж самого порожнього парку за ґратами на вікнах. Таким чином патерн контролю вступає в опозицію із патерном кризи й обумовлює «подвійну оптику» нарративного трактування шпалер: складний візерунок має два плани – помітний зовнішній (pattern) і прихований (subpattern). На зовнішньому рівні у символічному вигляді концентрується контроль і все, що має знищити або поглинути ірраціональні прояви: шпалери та «мертвий» папір щоденника («I would not say it to a living soul but this is a dead paper...» (Gilman Ch., p. 648)), посилюють ефект в'язниці, мають

асоціативний зв'язок із замкненими воротами, дверима, огорожею і стіною парку – кордонами пригнічених афектів. Шпалери, обідрані та вологі, з огляду на колір, – до наративу додається лексема «sickly sulphur tint». Зауважимо, що на сьогодні немає друкованого перекладу видання новели, тому наголосимо на психологічній умотивованості метафори «сірчаний, хворий колір» – наче позбавлений своєї здорової яскравості – героїня не сприймає жовтий колір відповідно до поширених асоціацій щодо сонячного світла, тепла. Семантика запаху старих брудних речей («unclean...strange... sickly sulphur tint», «yellow smell») обумовлюється внутрішньою депресією, кризою, станом зневіри і розпаду («temporary nervous depression – a slight hysterical tendency» (Gilman Ch., p. 650)). Із моменту розпаду геометрії шпалер на зовнішні і приховані пласти реальності наратив набуває помітної поліфонії: фрагментарні, однотипні фрази періоду денного контролю контрастують із метафоричними, асоціативними спостереженнями під час ночі, коли підсвідомість звільняється від роботи дисциплінарних механізмів. Героїня починає бачити себе розщепленою, її двійник за ґратами підштовхує до змін («shake the pattern, just as if she wanted to get out... I want to help her...»). Якщо шпалери є лише частиною сформованої реальності, тоді складно говорити про таємничу фігуру як про асоціативне віддзеркалення героїні з іншого боку шпалер. Таємнича фігура виходить лише вночі, однак існує завжди. Наслідки дій таємничої фігури бачать усі, натомість саму фігуру – лише оповідачка. Першими на шпалерах з'явилися плями від рук (їх та плями жовтого кольору на одязі героїні побачила Джені, покоївка). Пізніше на шпалерах з'являється потерта смуга, що протягується вздовж усієї кімнати по колу. У цей момент у творі реалізуються взаємозалежність патернів поведінки, що активні вдень, і трансгресії несвідомого, пережитого у дитинстві, зверненого до природного вільного стану. Перевагу має бунтівна підсвідомість, героїня намагається уподібнитися до таємничої фігури і спить вдень, імітуючи ув'язненість.

Традиційно фінал історії інтерпретується в контексті феміністичних ідей: криза призводить до необхідності звільнитися від обмежень, що накладаються на жінку ідеологією, яка домінує. За умовами проведеного аналізу, доводимо, що в цьому протиборстві перемагає примирення героїні із існуванням шпалер у житті, які стають маркерами внутрішніх психічних змін і виступають каталізаторами народження нової особистості. З боку репрезентації зазначених патернів також спостерігаємо різні проєкції самосвідомості героїні у творі: інтроєкцію, контроль, стан кризи або трансгресії, подолання меж. На наш погляд, за умовами триструктурної теорії психіки ці протилежні потяги повинні існувати поряд, не знищуючи один одного. Доведення цієї думки художніми засобами поезики жіночого оповідання доповнює актуальні теми знаходження справжнього «Я», отримання нового досвіду, прийняття себе через непередбачуваний життєвий досвід.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бовсунівська Т. В. Теорія роману: навч. посіб. Київ, 2017. 513 с.
2. Gilman Ch. The Yellow Wallpaper, Sweden: Wisehouse Classics, 2016, e-book. pp. 647 – 656 URL: [philol-journal.sfedu.ru > article > download](http://philol-journal.sfedu.ru/article/download) (дата звернення: 10.04.21).

Лихацька В. М.

група 2ГМЛІА (Бердянський державний педагогічний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Салюк Б. А.

ВИКОРИСТАННЯ АЛЮЗІЙ У ПІСНІ «NEVERMORE» ГУРТУ QUEEN

Будь-яка лірика, як результат самовираження митця, є сьогодні популярним засобом творчості. Пісенна лірика, в свою чергу, потребує багато знань та досвіду, які іноді треба збагачувати в оптимальний період часу та підтримувати, наприклад, за допомогою читання